

**Sand Life (Life 11 NAT/SE/000849):
Restaureringsplan för Natura 2000-området
Falsterbo skjutfält SE0430111, i Vellinge
kommun.**

INLEDNING

Restaureringsplanen beskriver vad som ska göras i naturreservatet för att nå de mål som är uppsatta inom Life + projektet Sand Life

1. SYFTE

Att:

restaurera de inom området förekommande naturtyperna som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, så att de kan nå gynnsamt tillstånd.

Syftet ska nås genom att:

- Uppkommen slyvegetation, främst björk, skall ryckas eller grävas upp mer rötterna i hela området.
- Sandblottor kommer att skapas utspritt över hela området. Dessa kommer främst att förläggas till naturliga svackor i terrängen samt till sydsluttningarna på de nu övervuxna dynformationerna på heden. Områdets naturliga topografi skall bevaras i möjligaste mån.

2. BESKRIVNING AV OMRÅDET

2.1 Uppgifter om området

Natura 2000-område	SE0430111
Naturreservat	nej
Län:	Skåne
Kommun:	Vellinge
Förvaltare:	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av området

Området som tidigare fungerat som militärt övningsområde består till största delen av en öppen hed som på senare år vuxit igen med sly av främst björk. Längst i söder mot havet finns grå och vita dyner och.

Falsterbo skjutfält ligger på Falsterbohalvön, som utgörs av ett sandigt revelsystem, uppbyggt runt moränkärnor, med sandstränder, sanddyner, strandängar och hedmarker. Under århundradena före Kristus dominerades hela Falsterbohalvön av en lågvuxenskog med bergek (pollenanalys), som successivt ersattes av skoglös hed fram till 1800-talet. En stor exploateringsvåg av vångar och betesmarker, med bebyggelse och tallplanteringar, tog fart på 1900-talet när badgästerna hittade ner till näset. Idag utnyttjas Falsterbo skjutfält främst för rekreation och friluftsliv. Hela Falsterbohalvön är världskänd som flyttfågellokal och längs kusten på Falsterbo skjutfält kan ett enormt flyttfågelsträck

bevittnas under sensommar och tidig höst. Stränderna vid Falsterbo skjutfält är under ständig förändring genom påverkan från vågor och strömmar. Innanför dessa förekommer kustsanddyner med succession från flack sandstrand med vita, vandrande sanddyner till omväxlande permanenta, örtartade dyner och hedartade dyner med ljung, kråkbär och krypvide. För att lösa 17-1800-talens stora problem med sandflykt planterades tall och senare vresros, vilka numera breder ut sig i de värdefulla sanddynsmiljöerna.

Numera breder tall och björksly ut sig i de värdefulla sanddynsmiljöerna på Falsterbo skjutfält. Innanför sandreveln ligger den västra kanten av en stor lagun med en välutvecklad sandrevel som gräns mot havet. Den nordöstra delen av området är bevuxen med björkskog, som angränsar till Skanörs ljung, med sin karaktäristiska klockljunghed.

2.2.1 Biologiska bevarandevärden

De vita dynerna (2120) domineras av sandrör, med flockfibbla, rödsvingel, sandstarr, strandråg. De grå dynerna med örtvegetation (2130) består dels av en gräsdominerad variant med borsttåtel, fårsvingel, rödsvingel, sandstarr och dels en örtrikare variant som domineras av fårsvingel och fältmalört. Övriga arter är bl. a bergsyra, flockfibbla, gulmåra, kruståtel, liten blåklocka, rotfibbla, rödsvingel, trift och vårtåtel.

Falsterbo skjutfält var tidigare hemvist för den idag mycket sällsynta fältpiplärkan. På grund av att området på senare tid växt igen med framför allt björk- och tallsly har förutsättningarna för fältpiplärkan och andra växter och djur som är beroende av varma, öppna sandområden blivit betydligt sämre. Kvar finns dock sandödlor och strandpadda samt med stor sannolikhet en intressant insektsfauna.

2.2.2. Kulturhistoriska bevarandevärden

Inga registrerade fornlämningar finns i restaureringsområdet.

3. RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- Uppkommet sly kommer att avlägsnas från området genom att de kommer att ryckas, alternativt grävas upp i syfte att återskapa den öppna heden. Målet är att det centrala öppna området skall vara fritt från sly.
- Sandblottor kommer att skapas i naturliga svackor och i slänter som vetter mot söder. Målet är att skapa öppen sand till gagn för de växter och djur som är gynnade av detta.

3.1 Restaureringsområden med mål och åtgärder

Ska livsmiljöerna för typiska respektive rödlistade arter, som är knutna till senare stadier i sanddynssuccessionen, bevaras, måste habitatet hållas öppna och den pågående igenväxningen stoppas.

- Rövning av eventuell vresros i hela området.
- Förekomsten av igenväxningsvegetation, såsom björksly och tall, skall reduceras.

Delområde	Areal (ha)
A	11,0
B	5,7
C	3,1

Delområde A

Beskrivning:

Området består av främst naturtyp 2140. På senare år har området förslyats med främst björk men även en del tall. Blottad sand finns till viss del främst i anslutning till de gångstigar som spontant uppkommit i området.

Restaureringsmål:

Öppen mark, fri från sly endast bevuxen av låg flora. Täckningsgraden av öppen sand är ca 10 %.

Åtgärder:

Sly vegetationen rycks alt. grävs upp och transporteras bort. Sandblottor skapas i naturliga gropar och i sydlänta slutningar.

Delområde B

Beskrivning:

Området består främst av naturtyp 2130. På senare år har området förslyats med främst björk men även en del tall och vresros. Blottad sand finns till viss del främst i anslutning till de gångstigar som spontant uppkommit i området.

Restaureringsmål:

Åtgärder:

Sly vegetationen rycks och grävs upp och transporteras bort. Sandblottor skapas i naturliga gropar och i sydlänta slutningar.

Delområde C

Beskrivning: Området består av främst naturtyp 2120 och ligger längs sandstranden. Enstaka vresrosor har på senare tid dykt upp i dynerna.

Åtgärder:

Vresrosor och ev. uppkommet sly grävs bort. Mindre ytor med bar sand i de vita dynerna grävs fram. Eftersom det finns risk för odetonerad ammunition från tiden då skjutfältet var aktivt kommer grävningarna i vissa delar av delområde C ske med hjälp av Försvarmaktens bepansrade maskiner.

Utemuseum/informationsanordning

Ett mindre utemuseum kommer att placeras i den sydvästra delen av delområde A.

4. ARBETSGÅNG

Period 1 (1 december 2014 – 31 mars 2015)

Planering av åtgärder samt samråd med Fortifikationsverket och Försvarmakten.

Period 2 (oktober 2015 – december 2016)

Uppgrävning och uppräckning sly samt skapande av sandblottor.
Fältvandringar

Period 3 (januari 2017 – juli 2018)

Uppföljning och ev. komplettering av skötselåtgärder

5. INFORMATION

- Fältvandringar som visar på områdets värden och de åtgärder som görs i området
- Informationsskyltar vid ingångar till området
- Hemsida där information om restaureringsåtgärder läggs ut kontinuerligt
- Utemuseum

6. SKÖTSEL EFTER RESTAURERING

När restaureringen slutförts återgår allt ansvar för skötseln av de restaurerade områdena till Länsstyrelsen Skåne.

Området kommer, efter restaureringsfasen, årligen att följas upp och vid behov kommer insatser att göras för att hålla området fritt från uppkommande sly. Vidare kommer åtgärder sättas in vid behov för att sandblottorna även i fortsättningen ska ha en täckningsgrad på ca 10 % av områdets totala areal. Eventuellt kommer delar av området att hägnas och betas med nötkreatur.

6. UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Digitala foton tas före och efter restaureringsåtgärderna

Inom Sand Life sker uppföljning av habitat och arter före och efter restaureringsåtgärder. Efter projektets avslutade kommer fortsatt uppföljning ske genom basinventeringen och resultaten rapporteras till EU.

7. SKÖTSEL EFTER RESTAURERING

När restaureringen slutförts återgår allt ansvar för skötseln till Länsstyrelsen Skåne som är förvaltare. Fortsatt skötsel sker enligt bevarandeplan för Natura 2000-området. Området kommer, efter restaureringsfasen, årligen att följas upp och vid behov kommer insatser att göras för att hålla området fritt från uppkommande sly. Vidare kommer åtgärder sättas in vid behov för att sandblottorna även i fortsättningen ska ha en täckningsgrad på ca 10 % av områdets totala areal. Eventuellt kommer delar av området att hägnas och betas med nötkreatur.

Falsterbo skjutfält kan vara ett av de områden som är lämpligt för allmänna naturvårdsdagar då Länsstyrelsen i samarbete med naturvårdsföreningar bjuder in allmänheten till praktisk naturvård i form mindre röjning.

Bilaga 1. Karta över Natura 2000-området Falsterbo skjutfält med skötselområden (orange markering). Bokstäver hänvisar till olika skötselområden, se restaureringsplanen. Den röda linjen markerar gränsen för Natura 2000-området.

0 125 250 500 Meters

